

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA INSTRUMENTOLOGICZNA
PAŁAC OSTROMECKO, 11-13 WRZEŚNIA 2017

PONIEDZIAŁEK, 11 WRZEŚNIA

13.00

Powitanie

Wykłady inauguracyjne

Prof. emeritus dr hab. Beniamin Vogel

Instrumentologia polska u progu nowego milenium

Prof. dr hab. Piotr Dahlig

Kierownik Katedry Etnomuzykologii w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego
Stan i perspektywy badań nad instrumentarium ludowym w Polsce

Prof. dr hab. Zbigniew Jerzy Przerembski

Kierownik Zakładu Muzykologii Systematycznej w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Norma i warianty w budowie ludowych instrumentów muzycznych

Dyskusja

15:00

Zwiedzanie Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego w Ostromecku

Oprowadzanie: prof. emeritus dr hab. Beniamin Vogel, Kierownik Pracowni Pałacowej w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku **Andrzej Gawroński**, wieloletni opiekun zbiorów **Andrzej Doręda**

16:30

Historyczne instrumenty klawiszowe - przechowywanie, konserwacja, renowacja, rekonstrukcja, rola w kulturze

Prof. emeritus dr hab. Beniamin Vogel

Konserwacja, renowacja, restauracja a rekonstrukcja instrumentów zabytkowych

Maciej Szarafiński

Konserwator, rzeczoznawca historycznych fortepianów, fortepianmistrz
Uwarunkowania konserwacji historycznych fortepianów

Andrzej Włodarczyk

Technik budowy fortepianów, restaurator instrumentów historycznych, etyk
Dylematy konserwacji historycznych pianin i fortepianów

Prezentacja odrestaurowanych fortepianów skrzydłowych: Broadwood z 1846 r., Pleyel z 1842 r., Walter z 1795 r. - kopia instrumentu, którego oryginał znajduje się w Germanisches Nationalmuseum w Norymberdze, wykonana przez Andrzeja Włodarczyka w 2017 r.

Sławomir Zubrzycki, pianista, klawiolinista

Viola organista - rekonstrukcja całkowita zapomnianego instrumentu

Michał Bruliński

Kolegium Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego
Kilka uwag o badaniu fenomenu fortepianu w kulturze

Janusz Starzyk, stroiciel fortepianów i pianin

Produkcja fortepianów i pianin w PRL

Dyskusja

19:00

Przerwa

20:00

Historyczne instrumenty klawiszowe - w stronę zagadnień wykonawczych

Prof. dr hab. Urszula Bartkiewicz

Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Klawesyn - klawikord - fortepian. Z problematyki repertuaru instrumentów klawiszowych w II połowie XVIII wieku

Dr hab. Ewa Mrowca

Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, Katedra Klawesynu i Muzyki Dawnej

Znaczenie kolekcji klawiszowych instrumentów historycznych dla współczesnej praktyki muzycznej na przykładzie Germanisches Nationalmuseum (Norymberga), Bény-sur-Mer (Francja) oraz Fenton House (Londyn).

Perspektywa klawesynisty

KONCERT

Pour passer la Mélancolie...

Ewa Mrowca

Instrument: kopia anonimowego klawesynu włoskiego wykonanego we Florencji w 1701 r., zbudowana w pracowni Detmara Hungerberga w Hückeswagen w 2006 r., którego oryginał znajduje się w Museum für Musikinstrumente der Universität Leipzig

W programie: William Byrd, Jan Pietersoon Sweelinck, Johann Jakob Froberger, John Blow, Louis Couperin, Georg Muffat

WTOREK, 12 WRZEŚNIA

9:00

Lutnictwo - historia, kolekcje, zagadnienia materiałoznawcze

Patryk Frankowski

Kierownik Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Dr hab. Honorata Stalmierska, prof. AM

Kierownik Katedry Lutnictwa Artystycznego w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu

Piotr Cieślak

Kierownik Pracowni Konserwacji Instrumentów Muzycznych w Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Mirosław Baran

Konserwator w Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Jan Bartoś, lutnik

Polska Szkoła Lutnicza. Instrumenty Grobliczów i Dankwartów

Marek Pielaszek

Prezes Związku Polskich Artystów Lutników

60 lat historii Związku Polskich Artystów Lutników i Kolekcji Instrumentów Lutniczych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dr Stanisław Marduła, prof. oświaty, lutnik

Dr inż. Alicja Hołoga-Marduła, lutnik

Zagadnienia techniczno - technologiczne projektowania, budowy i konserwacji instrumentów lutniczych

Jacek Wesołowski, lutnik

Wystawa nieznanych polskich lutników. Nowe informacje

Dyskusja

11:00

Historyczne instrumenty smyczkowe - w stronę brzmienia

Dr hab. Agata Sapiecha, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
Wystąpienie, prezentacja instrumentów

Dominika Stopczańska

Instytut Muzykologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Violetta – skrzypce, viola, czy altówka? Przyczynek do wyboru instrumentarium w historycznie poinformowanym wykonawstwie muzyki dawnej

Malwina Kołt

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Niemuzyczna funkcja skrzypiec

12:00

Przerwa

13:00

Muzea i kolekcje instrumentów muzycznych

Janusz Jaskulski

Kustosz Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu, Kurator

Działów: Europejskich Instrumentów Ludowych i Instrumentów Pozaeuropejskich

Życie po życiu, czyli o instrumentach w gablocie i na scenie (na przykładzie wybranych zbiorów i działalności Muzeum Instrumentów Muzycznych - oddziale Muzeum Narodowego w Poznaniu)

Dr Aneta Oborny

Dyrektor Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu

Kolekcja Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu – bogactwo i osobliwość muzycznych artefaktów

Dyskusja

Dr hab. Renata Suchowiejko, prof. UJ

Kierownik Zakładu Metodologii i Historii Muzyki XIX-XXI wieku w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

Zabytki muzyczne w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kilka uwag z perspektywy muzykologa

Małgorzata Kunecka

Centralny Magazyn Zbiorów Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Polskie ludowe instrumenty muzyczne w zbiorach Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Klara Sielicka-Baryłka

Dział Etnografii Polski i Europy Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Kolekcja instrumentów muzycznych w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w kontekście storytellingu i otwartej kultury

Agnieszka Kostrzewa

Dział Folkloru Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu

Instrumenty muzyczne w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Toruniu

Emilia Jakubiec-Lis

Muzeum Etnograficzne im. Franciszka Kotuli, Oddział Muzeum Okręgowego w Rzeszowie

Kolekcja instrumentów muzycznych w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie

Barbara Rosiek

Dział Etnografii Muzeum Miejskiego - Starego Zamku w Żywcu

Instrumenty ludowe w zbiorach Muzeum Miejskiego w Żywcu. Charakterystyka kolekcji

Dyskusja

Dr hab. Anna Gruszczyńska-Ziółkowska, prof. UW (referat przedstawi **Anna Rudawska**)

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego

Muzykolog w muzeum archeologicznym

Maria Szymańska-Ilnata

Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie, Kurator wystawy „Strefa dźwięków”

Azjatyckie instrumenty muzyczne w kolekcjach polskich

Leszek Wiśłocki, prof. AM

Akademia Muzyczna we Wrocławiu

Prywatna kolekcja instrumentów lutniczych, dętych blaszanych i drewnianych

Piotr Piszczatowski

Twórca wydarzenia Targowisko Instrumentów

Dyskusja

18:30

Cyfrowe zbiory instrumentów muzycznych - standaryzacja opisu i wizerunku

Agata Mierzejewska

Kurator projektu www.instrumenty.edu.pl, Instytut Muzyki i Tańca

Cyfrowy update instrumentologii a badania porównawcze na przykładzie zbiorów muzealnych w kolekcji www.instrumenty.edu.pl

Waldemar Kielichowski, fotograf

Muzeum Fryderyka Chopina, Instytut Muzyki i Tańca

Proces digitalizacji fotograficznej instrumentów muzycznych w kontekście zbiorów muzealnych

19:00

Przerwa

20:00

Brzmienie fortepianu „chopinowskiego”

Dariusz Marciniśzyn

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Geneza wykonawstwa dzieł Fryderyka Chopina na instrumentach historycznych w Polsce

Dr hab. Maria Ludwika Gabryś, prof. UMFC

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Magia tempo rubato w wykonawstwie na fortepianach historycznych i współczesnych

KONCERT

Maria Ludwika Gabryś

Fortepian: Broadwood z 1846 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka

W programie: Maria Szymanowska, J.(?) Andrychowicz, Fryderyk Chopin, Adolf Gutmann

Yuko Kawai

Fortepian: Pleyel z 1842 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka

W programie: Koncert f-moll Fryderyka Chopina, wersja na fortepian solo

ŚRODA, 13 WRZEŚNIA

9:00

Terminologia, klasyfikacja, nowe metody badań instrumentologicznych

Joanna Gul

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu Dźwiękowego w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Polska terminologia instrumentów muzycznych – stan obecny, potrzeby i perspektywy

Łukasz Kozak

Dobry moment, żeby zacząć. Organologiczna mediewistyka wobec digitalizacji

Sonia Wronkowska

Biblioteka Narodowa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Jak obliczyć idiom instrumentu? Przypadek duetu na dwie viole da gamba

Dr Grzegorz Joachimiak

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego we Wrocławiu

Stössel-Laute: problematyka atrybucji instrumentu muzycznego z Krzeszowa i rękopisu muzycznego z Oddziału Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu

Dr hab. Anna Wróbel

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Wiolonczele z portretów

Dyskusja

11:00

Archeomuzykologia

Katarzyna Tatoń

Uczestnik Projektu NPRH MNiSW realizowanego w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego

Grzechotki archeologiczne jako pierwsze instrumenty gliniane znane z terenów Polski. Stan badań

Marta Pakowska

Katedra Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej

Komputacyjne metody rekonstrukcji zabytków archeologicznych

Aleksandra Gruda

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego

Przegląd współczesnych metod badania aerofonów w archeomuzykologii

Dyskusja

12:00

Harmonie i instrumenty stroikowe

Dr Olga Siejna-Bernady

Charakterystyka polskich harmonii produkowanych do roku 1939

Prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu

Akordeon w rodzinie? Antenaci – współcześni – potomkowie

Dyskusja

13:00

Przerwa

13:30

Etnomuzykologia

Katarzyna Szyszka

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Piszczala sałasznikowa - do problematyki rekonstrukcji ludowych instrumentów muzycznych

Rafał Mišta

Instytut Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego

Basy w XIX-wiecznych polskich kapelach ludowych - problem badawczy i wykonawczy

Zofia Komuszyna

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Polskie instrumentarium ludowe w muzycznych opracowaniach jazzowych

Ewelina Grygier

Zbiory Fonograficzne Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk

Flet, „fujarka” i flażolet w orbicie zainteresowań polskiej (etno)muzykologii

Ewelina Chatłas

Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk

Ludowe instrumentarium dziecięce i jego zastosowanie w przekazie muzyki tradycyjnej i praktyce edukacyjnej

Dyskusja

15:30

Instrumenty w kontekście pejzażu dźwiękowego i historii kultury

Dr Robert Losiak

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu Dźwiękowego w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Instrumenty muzyczne i badania instrumentologiczne w kontekście refleksji nad pejzażem dźwiękowym. Przegląd zagadnień

Dr Agnieszka Drożdżewska

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Instrumentarium dworskie przełomu XVIII i XIX wieku na przykładzie kolekcji po kapeli zamkowej w Oleśnicy (Oels)

Ludmiła Sawicka

Lubelski Oddział RISM przy Katedrze Polifonii Religijnej Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II

Ocalone i zaginione instrumenty z kościoła parafialnego pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP i św. Jakuba Starszego w Kamieńcu Ząbkowickim

Dr Ewa Fabiańska-Jelińska

Wojciech Jeliński

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu

Wokół możliwości brzmieniowych puzonu w literaturze muzycznej XX i XXI wieku

Dyskusja

17:00

Instrumenty na morzu

Paweł Litwinienko, Aleksandra Łyczywek

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

Muzyka na morzach. Instrumenty na pokładach statków w świetle badań archeologicznych

Annika Mikołajko

Akademia Muzyczna w Krakowie

Bones (kości) i concertina - instrumentarium żeglarskie, które przetrwało przez wieki

Instrumenty tradycyjne

Vital Voranau

Dudziarz (Hlybokaje, Białoruś)

Dudy białoruskie – historia, budowa, perspektywy

Rafał Bałaś, Przemysław Ficek

Fundacja Braci Golec, Skład Niearchaiczny

Tradycyjne instrumenty Beskidu Żywieckiego

Rafał Bałaś, Marta Matuszna-Wejchenig

Fundacja Braci Golec

Instrumenty muzyczne w kontekście nauczania muzyki i kultury ludowej Beskidu Żywieckiego w Fundacji Braci Golec

Skład Niearchaiczny

Marta Matuszna-Wejchenig skrzypce, śpiew

Stanisław Bafia altówka, śpiew

Przemysław Ficek dudy, piszczałki

Rafał Bałaś kontrabas, śpiew

19:00

Przerwa

20:00

Dr Justyna Jażdżyk

Wydział Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Stylowość i estetyka wykonawcza muzyki minionych epok w aspekcie możliwości brzmieniowych współczesnego fortepianu

KONCERT

Justyna Jażdżyk

Instrument: tba

W programie: *Koncert włoski* BWV 971 J. S. Bacha

I Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna

Kolekcja Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego

Pałac Ostromecko, 11-13 września 2017

Organizatorzy:

Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy
Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Instytut Muzyki i Tańca

Rada Naukowa:

Prof. emeritus dr hab. Benjamin Vogel
Prof. dr hab. Zbigniew J. Przerembski, Kierownik Zakładu Muzykologii Systematycznej w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Komitety organizacyjny:

Agata Mierzejewska, Kurator portalu www.instrumenty.edu.pl Instytutu Muzyki i Tańca
Joanna Gul, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu Dźwiękowego w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego
Andrzej Gawroński, Kierownik Pracowni Pałacowej w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku

Miejsce Konferencji:

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku ul. Bydgoska 9, 86-070 Dąbrowa Chełmińska
Siedziba Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego